

Maksātnespēja - Luksemburga

SATURS

- 1 Pret kādiem subjektiem var vērst maksātnespējas procedūru?
- 2 Saskaņā ar kādiem nosacījumiem var sākt maksātnespējas procedūru?
- 3 Kādi aktīvi ietilpst maksātnespējīgā parādnieka mantā? Kā rīkojas ar aktīviem, ko parādnieks iegūst vai kas pāriet parādnieka īpašumā pēc maksātnespējas procedūras sākšanas?
- 4 Kādas ir parādnieka pilnvaras un kādas - maksātnespējas administratora pilnvaras?
- 5 Saskaņā ar kādiem nosacījumiem var izmantot ieskaitu?
- 6 Kā maksātnespējas procedūra ietekmē spēkā esošus līgumus, kuros parādnieks ir līgumslēdzēja puse?
- 7 Kā maksātnespējas procedūra ietekmē procedūras, ko sākuši individuāli kreditori (izņemot tiesvedībā esošas lietas)?
- 8 Kā maksātnespējas procedūra ietekmē tādu procedūru turpināšanu, kas ir tiesvedībā maksātnespējas procedūras sākšanas brīdī?
- 9 Kādas galvenās iezīmes raksturo kreditoru dalību maksātnespējas procedūrā?
- 10 Kādā veidā maksātnespējas administrators drīkst izmantot vai atsavināt parādnieka mantā ietilpstošus aktīvus?
- 11 Kādi prasījumi jāizvirza pret maksātnespējīgā parādnieka mantu un kādas darbības tiek veiktas ar prasījumiem, kuri rodas pēc maksātnespējas procedūras sākšanas?
- 12 Kādi noteikumi reglamentē prasījumu iesniegšanu, pārbaudi un atzīšanu?
- 13 Kādi noteikumi regulē ieņēmumu sadali? Kā nosaka prasījumu un kreditoru tiesību hierarhiju?
- 14 Kādi ir maksātnespējas procedūras izbeigšanas nosacījumi un sekas (jo īpaši, to izbeidzot ar mierizlīgumu)?
- 15 Kādas ir kreditoru tiesības pēc maksātnespējas procedūras izbeigšanas?
- 16 Kurš sedz maksātnespējas procedūrā radušās izmaksas un izdevumus?
- 17 Kādi noteikumi reglamentē kreditoru kopumam kaitējošu juridisku aktu spēkā neesību, atzīšanu par spēkā neesošiem vai neizpildāmību?

1 Pret kādiem subjektiem var vērst maksātnespējas procedūru?

Luksemburgas Lielhercogistē pastāv astoņu veidu maksātnespējas procedūras.

Trīs no tām attiecas tikai uz komersantiem (fiziskām un juridiskām personām).

1. Bankrota procedūras, kas paredzēta Komerckodeksā (*Code de Commerce*), mērķis ir likvidēt tāda komersanta aktīvus, kuram iestājusies maksātnespēja un kredītnespēja.
2. Vienošanās ar kreditoriem, lai novērstu bankrotu, kas paredzēta 1886. gada 14. aprīļa Likumā par vienošanos ar kreditoriem bankrota novēršanai (*loi du 14 avril 1886 concernant le concordat préventif de la faillite*), ir procedūra, kurā, ievērojot

konkrētus nosacījumus, var iesaistīties parādnieki, kuri atbilst kritērijiem attiecībā uz bankrotu. Ja šāda vienošanās ietver aktīvu nodošanu, tās mērķis tāpat kā bankrota procedūrā ir likvidēt attiecīgā komersanta aktīvus. Tomēr šī procedūra atšķiras no bankrota procedūras tādā ziņā, ka komersants izvairās no bankrota procedūras sekām.

3. Administrēšanas procedūras, kura ir paredzēta Lielhercogistes 1935. gada 24. maija rīkojumā, ar ko nosaka administrēšanu (*arrêté grand-ducal du 24 mai 1935 instituant la gestion contrôlée*), mērķis ir reorganizēt to komersantu darbību, kuri to pieprasa. Tomēr šo procedūru var izmantot arī tad, ja komersanti vēlas, lai to aktīvi tiktu realizēti pēc iespējas labākā veidā.

Papildus šīm procedūrām Luksemburgas tiesību aktos (Komerckodeksa 593. pants un turpmākie panti) ir paredzēta procedūra, kurā komersantiem var atļaut maksājumu apturēšanu konkrētos apstākļos.

4. Ceturtajā procedūrā var iesaistīties tikai fiziskas personas, kuras nav komersanti; tā ir pārmērīgu parādsaistību procedūra, kas paredzēta 2013. gada 8. janvāra Likumā par pārmērīgām parādsaistībām (*loi du 8 janvier 2013 sur le surendettement*) un kuras mērķis ir sniegt pieteikuma iesniedzējiem iespēju uzlabot to finanšu stāvokli, izstrādājot parādu atmaksāšanas plānu.

Pastāv arī maksātnespējas procedūras, kas īpaši paredzētas notāriem, kredītiestādēm, apdrošināšanas sabiedrībām un kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (tā kā šīs procedūras ir īpaši saistītas ar konkrētu profesionālo kategoriju vai darījumdarbības nozari, tās nav aprakstītas šajā faktu lapā).

2 Saskaņā ar kādiem nosacījumiem var sākt maksātnespējas procedūru?

1. Bankrots

Bankrota procedūru ierosina parādnieks, kas iesniedz bankrota procedūras pieteikumu, viens vai vairāki kreditori, kas pieprasa parādnieka bankrota procedūru, vai tiesa.

Komersantiem bankrota procedūras pieteikums jāiesniedz tās rajona tiesas (*tribunal d'arrondissement*) kancelejā, kas atbild par komercietām komersanta domicila vai juridiskās adreses vietā. Tas jāizdara viena mēneša laikā no dienas, kad ir izpildīti bankrota nosacījumi.

Ja viens vai vairāki parādnieka kreditori izlemj iesniegt pieteikumu par komersanta pasludināšanu par bankrotējušu, tiem jāvēršas pie tiesu izpildītāja, kurš ar izpildrakstu uzdod komersantam astoņu dienu laikā (izpildraksts ar noteiktu datumu) ierasties par komercietām atbildīgajā rajona tiesā, lai varētu pieņemt lēmumu par bankrota procedūras pieteikumu pēc būtības.

Bankrota procedūru var ierosināt arī tiesa, pamatojoties uz tai pieejamo informāciju. Šādā gadījumā tiesai ar kancelejas starpniecību jāizsauc uz tiesu bankrotējušais parādnieks, lai izskaidrotu viņa situāciju tiesai, kas jautājumu izskata koleģiāli.

Pirms komersantu pasludina par bankrotējušu, par komercietām atbildīgajai rajona tiesai (turpmāk "komercietiesa" — *tribunal de commerce*) jāpārbauda, vai attiecīgā persona vai uzņēmums atbilst šādiem trīs nosacījumiem:

- komersanta statuss — fiziska persona, kura savas ierastās (pamata vai papildu) profesijas ietvaros veic darbības, kas tiesību aktos dēvētas par komerciālām darbībām (piemēram, darbības, kas uzskaitītas Komerckodeksa 2. pantā), vai fiziska persona, kura ir reģistrēta vienā no formām, kas paredzētas grozītajā 1915. gada 10. augusta Likumā par komercuzņēmumiem (*loi modifiée du 10 août 1915 concernant les sociétés commerciales*) (piemēram, *société anonyme* (akciju sabiedrība), *société à responsabilité limitée* (privāta akciju sabiedrība), kooperatīvs utt.);
- maksājumu izbeigšana — tas nozīmē, ka neapstrīdami parādi, kuriem iestājies samaksas termiņš (piemēram, algas, sociālā nodrošinājuma iemaksas u. c.), nav samaksāti, turklāt pastāv terminētie vai iespējamie parādi un dabiskās saistības, kas ir nepietiekamas, un
- kredītnespējas zaudēšana — komersants vairs nevar saņemt kredītus no bankām, piegādātājiem vai kreditoriem.

Lai gan atteikšanās vai nespēja samaksāt atsevišķu parādu (neatkarīgi no tā, cik liela ir tā summa), kas ir neapstrīdams un kam ir iestājies samaksas termiņš, principā ir pietiekams iemesls, lai konstatētu maksājumu izbeigšanu, vienkārša naudas plūsmas problēma nenozīmē, ka pastāv bankrota stāvoklis, ja vien komersants var saņemt kredītu, kas vajadzīgs tirdzniecības turpināšanai un saistību izpildei.

2. Vienošanās ar kreditoriem, lai novērstu bankrotu

Vienošānās ar kreditoriem, lai novērstu bankrotu, ir paredzēta "neveiksmīgiem parādniekiem, kuri rīkojas labticīgi". Šīs iezīmes novērtē tiesa, pamatojoties uz konkrētā gadījuma apstākļiem.

Iesniedzot pieteikumu, komercietiesa ieceļ vienu no saviem tiesnešiem pieteikuma iesniedzēja situācijas izvērtēšanai un ziņojuma sagatavošanai.

Pamatojoties uz minēto ziņojumu, tiesa var piekrist un var nepiekrīt termiņa pagarinājuma piešķiršanai komersantam, lai tas varētu iesniegt kreditoriem vienošanās priekšlikumus.

3. Administrēšana

Parādniekiem ir jāiesniedz pamatots pieteikums tā rajona komercietībai, kurā atrodas viņu galvenā darbījūmārbības vieta vai — uzņēmuma gadījumā — juridiskā adrese.

Komersanti var pieteikties administrēšanas procesam tikai tad, ja tiem ir iestājusies kredītnešpēja vai tie nevar izpildīt visas savas saistības. Turklāt pieteikumā jābūt prasībai vai nu reorganizēt parādnieka darbījūmārbību, vai arī realizēt viņa aktīvus pēc iespējas labākā veidā. Visbeidzot, jūdikātūra nosaka, ka parādniekiem ir jārikojas labticīgi. Šajā saistībā tiesa var brīvi novērtēt, vai, ņemot vērā konkrētā gadījuma faktus un apstākļus, komersants ir rīkojies labticīgi, kā nepieciešams, lai varētu izmantot šo procedūru.

4. Pārmērīgas parādsaitības

Fizisku personu pārmērīgas parādsaitības raksturo kā situāciju, kad parādnieks, kura domicils ir Luksemburgas Lielhercogistē, acīmredzami nespēj samaksāt savus ar profesionālo darbību nesaistītos parādus, kas ir maksājami un kam iestājusies samaksas termiņš, un izpildīt savas saistības, ko viņš uzņēmis, lai solidāri garantētu vai samaksātu individuālā komersanta vai uzņēmuma parādu, ja viņš faktiski vai pēc likuma ir bijis attiecīgā uzņēmuma direktors.

Kolektīvajai parādu atmaksas procedūrai ir šādi trīs posmi:

- norēķinu vienošanās posms, kas norisinās Pārmērīgu parādsaitību mediācijas komisijā (*Commission de médiation en matière de surendettement*);
- tiesas uzraudzītas reorganizācijas posms, kas norisinās mirtiesā (*judge de paix*) pēc parādnieka, kuram ir pārmērīgas parādsaitības, domicila;
- individuālās sanācijas posms, zināms arī kā “personīgais bankrots” (*faillite civile*), kas norisinās mirtiesā pēc parādnieka, kuram ir pārmērīgas parādsaitības, domicila.

Būtu jānorāda, ka individuālās sanācijas posmu, kas ir pakārtots abiem pārējiem kolektīvās parādu atmaksas procedūras posmiem, var ierosināt tikai tad, ja parādnieks, kam ir pārmērīgas kredītsaitības, ir neatgriezeniski apdraudētā situācijā, ko raksturo kā situāciju, kurā parādnieks nevar īstenot:

- norēķinu vienošanās plāna pasākumus vai
- pasākumus, ko ierosinājusi Mediācijas komisija norēķinu vienošanās ietvaros, un
- pasākumus, kas noteikti tiesas uzraudzītas reorganizācijas procedūrā.

Būtu arī jānorāda, ka norēķinu vienošanās procedūras pieteikumi jānosūta Mediācijas komisijas priekšsēdētājam.

Norēķinu vienošanās procedūras pieteikuma veidlapu var lejupielādēt šādā adresē: <https://justice.public.lu/fr/creances/surendettement.html>.

Turklāt parādnieka, kuram ir pārmērīgas saistības, kreditoriem ir jāiesniedz savi prasījumi Pārmērīgu parādsaitību informācijas un konsultāciju dienestā (*Service d'information et de conseil en matière de surendettement*). Veidlapu prasījumu iesniegšanai var lejupielādēt šādā adresē: <https://justice.public.lu/fr/creances/surendettement.html>.

3 Kādi aktīvi ietilpst maksātnešpējīgā parādnieka mantā? Kā rīkojas ar aktīviem, ko parādnieks iegūst vai kas pāriet parādnieka īpašumā pēc maksātnešpējas procedūras sākšanas?

1. Bankrots

Kad ir izdots bankrota rīkojums, bankrotējušajiem parādniekiem automātiski tiek liegtas tiesības administrēt jebkurus savus aktīvus, pat tos, kas var pāriet bankrotējušā parādnieka īpašumā pēc bankrota rīkojuma izdošanas.

Šāda tiesību zaudēšana attiecas uz visiem bankrotējušā parādnieka kustamajiem un nekustamajiem aktīviem. Šā mehānisma mērķis ir aizsargāt kreditoru kopuma intereses.

Vispārīgi runājot, pilnvarotā persona dodas pie bankrotējušā parādnieka, lai veiktu tā telpās esošo aktīvu uzskaiti. Šajā saistībā pilnvarotajai personai ir jānošķir aktīvi, kas pilnībā pieder bankrotējušajam parādniekam, un aktīvi, attiecībā uz kuriem trešās personas var izvirzīt dažādas īpašumtiesības.

Realizējot kustamos un nekustamos aktīvus, pilnvarotā persona nodrošina, ka visi bankrotējušā parādnieka aktīvi tiek pārdoti, ievērojot kreditoru kopuma intereses. Lai varētu pārdot šādus aktīvus, pilnvarotajai personai ir jāsaņem atļauja no tiesas. Kustamie un nekustamie aktīvi ir jāpārdod, kā noteikts Komerckodeksā. Ieņēmumi jānogulda bankas kontā, kas atvērts maksātnespējas procedūras vajadzībām.

2. Pārmērīgas parādsaistības

Tiesa noorganizē parādnieka finanšu un sociālā stāvokļa novērtēšanu, lai pārbaudītu prasījumus un aktīvu un saistību vērtību.

Kad tiesa ir nolēmusi sākt individuālās sanācijas procedūru un noteikusi, ka ir likvidējami aktīvi, tā sāk parādnieka aktīvu likvidāciju.

Tiesa lemj par visiem apstrīdētajiem prasījumiem un izdod rīkojumu veikt parādnieka personīgo aktīvu likvidāciju. Nelikvidē tikai aprīkojumu, kas vajadzīgs ikdienas darbībām, un ar profesionālo darbību nesaistītus aktīvus, kas ir būtiski profesionālās darbības veikšanai. Parādniekam, kam ir pārmērīgas parādsaistības, piederošos aktīvus likvidē individuālās sanācijas procedūrā saskaņā ar likuma mērķi, proti, uzlabot parādnieka finanšu stāvokli, ļaujot viņam un viņa mājsaimniecībai dzīvot cilvēka cienīgu dzīvi.

Parādnieka tiesības un prasības saistībā ar viņa aktīviem visā likvidācijas procesā īsteno tiesas iecelts likvidators.

Likvidatoram ir seši mēneši laika parādnieka aktīvu pārdošanai pēc savstarpējas vienošanās vai piespiedu pārdošanas organizēšanai.

Individuālās sanācijas procedūras sekas:

1. ja likvidācijā gūtie ieņēmumi ir pietiekami, lai izpildītu saistības pret kreditoriem, tiesa izdod rīkojumu slēgt procedūru;
2. ja likvidācijā gūtie ieņēmumi ir nepietiekami, lai izpildītu saistības pret kreditoriem, tiesa izdod rīkojumu slēgt procedūru aktīvu nepietiekamības dēļ;
3. ja parādniekam ir tikai aprīkojums, kas vajadzīgs ikdienas darbībām, un ar profesionālo darbību nesaistīti aktīvi, kas ir būtiski profesionālās darbības veikšanai, tiesa izdod rīkojumu slēgt procedūru aktīvu nepietiekamības dēļ;
4. ja aktīviem nav tirgus vērtības vai to pārdošanas izmaksas būtu nesamērīgas attiecībā pret to tirgus vērtību, tiesa izdod rīkojumu slēgt procedūru aktīvu nepietiekamības dēļ.

Slēdzot procedūru aktīvu nepietiekamības dēļ, tiek atcelti visi parādnieka ar profesionālo darbību nesaistītie parādi.

Tomēr netiek atcelti šādi ar parādnieka ar profesionālo darbību nesaistītie parādi:

- parādi, ko parādnieka vietā samaksājis galvotājs vai saistību kopuzņēmējs;
- parādi, kas minēti likuma 46. pantā, t. i., uzturlīdzekļu parādu kārtējie maksājumi un naudas summas, kas piešķirtas vardarbīgās darbībās cietušajiem par viņiem nodarītiem miesas bojājumiem.

Tomēr parādus, kas minēti likuma 46. pantā, var atcelt, ja attiecīgais kreditors ir piekritis atbrīvošanai no attiecīgajiem parādiem, to samaksas termiņa pārcelšanai vai to atcelšanai.

4 Kādas ir parādnieka pilnvaras un kādas - maksātnespējas administratora pilnvaras?

1. Bankrots

Kad ir izdots bankrota rīkojums, bankrotējušajiem parādniekiem automātiski tiek liegtas tiesības administrēt jebkurus savus aktīvus, pat tos, kas var pāriet bankrotējušā parādnieka īpašumā.

Saskaņā ar minēto rīkojumu parādnieka aktīvu administrēšana tiek uzdots pilnvarotajai personai.

Ja bankrotējušais parādnieks ir juridiska persona, viņa kā maksātnespējīgā parādnieka mantu veido visi uzņēmuma aktīvi un saistības, izņemot tiesības, kādas var būt partneriem to statusā.

Pilnvarotās personas izvēlas no to personu vidus, kuras var piedāvāt vislabākās garantijas no pārvaldības inteliģences un precizitātes viedokļa.

Praksē par komercietām atbildīgās rajona tiesas tiesneši izvēlas pilnvarotās personas no advokātu vidus. Tomēr tiesa var arī iecelt notārus vai grāmatvežus/revidentus, ja tas ir vajadzīgs bankrotējušā parādnieka interesēs.

Kā visās procedūrās, kurās iesaistīti komersanti, komercietasai ir jurisdikcija attiecībā uz bankrotu.

Tāpēc komercietiesa ir tā, kas izdod bankrota rīkojumu, nosaka maksājumu izbeigšanas datumu, ieceļ dažādos dalībniekus (oficiālo maksātnespējas administratoru, pilnvaroto personu), nosaka datumu, līdz kuram jāiesniedz prasījumi, un datumu, līdz kuram jāsapagatavo prasījumu pārbaudes ziņojums, un izdod rīkojumu slēgt bankrota procedūru.

Aktīvu administrēšanu uzdod tiesas ieceltai pilnvarotai personai, kura atbild par parādnieka aktīvu realizāciju un ieņēmumu sadalīšanu starp dažādajiem kreditoriem, saskaņā ar noteikumiem par priekšrocību prasījumiem un maksājumiem par īpašumu.

Oficiālais maksātnespējas administrators atbild par bankrota darbību, pārvaldības un likvidācijas uzraudzību. Tiesas sēdē viņš ziņo par visiem strīdiem, kas var būt radušies, un uzdod īstenot steidzamus pasākumus, kas vajadzīgi maksātnespējīgā parādnieka mantas aizsargāšanai un saglabāšanai. Oficiālais maksātnespējas administrators arī vada visas bankrotējušā parādnieka kreditoru sanāksmes.

Kad ir izdots bankrota rīkojums, bankrotējušajiem komersantiem tiek liegtas tiesības administrēt savus aktīvus, un tie vairs nevar veikt nekādus maksājumus vai veikt jebkādas darbības vai citas darbības saistībā ar saviem aktīviem.

2. Pārmērīgas parādsaistības

Attiecībā uz parādnieka saistībām un kolektīvās parādu atmaksas procedūras sākšanas ietekmi uz parādnieka aktīviem būtu jānorāda, ka parādniekam ir labas uzvedības pienākums.

Labas uzvedības periodā parādniekam

- jāsadarbojas ar procedūrā iesaistītajām iestādēm un struktūrām, piekrītot jebkurā brīdī sniegt jebkādu informāciju par saviem aktīviem, ienākumiem un parādiem un par jebkurām sava stāvokļa izmaiņām;
- jāstrādā algots darbs atbilstoši savām spējām, ciktāl tas ir iespējams;
- jārūpējas, lai viņa maksātnespējas situācija nepasliktinātos, un apzinīgi jārīkojas, lai samazinātu savus parādus;
- jāvairās dot priekšroku konkrētam kreditoram, izņemot uzturlīdzekļu saņēmējus, kam tiek veikti kārtējie maksājumi, namīpašniekus, kam tiek veikti kārtējie īres maksājumi par mājokli, kurš atbilst parādnieka pamatvajadzībām, cilvēka cienīgai dzīvei būtisku preču un pakalpojumu piegādātājus un kreditorus, kam tiek veikti kārtējie maksājumi, kurus uzdots samaksāt kā kompensāciju par vardarbīgās darbības nodarītiem miesas bojājumiem;
- jāizpilda saistības, ko viņš uzņēmis procedūrā.

Procedūrā ir iesaistītas **divu veidu struktūras** atkarībā no tā, vai norisinās procedūras **vienošanās vai tiesas posms**.

Norēķinu vienošanās posms norisinās Mediācijas komisijā. Mediācijas komisijas locekļus ieceļ ministrs. Komisijai ir priekšsēdētājs un sekretārs, un tā rīko sanāksmes vismaz reizi ceturksnī. Lai varētu vērsties Mediācijas komisijā, pieteikuma iesniedzējiem papildus citiem dokumentiem ir jāiesniedz izziņa par sodāmību. Locekļiem pēc viņu iecelšanas ir juridisks pienākums informēt ministru par visiem pret viņiem uzsāktajiem kriminālprocesiem vai viņus notiesājošiem spriedumiem, lai viņus varētu nomainīt. Mediācijas komisijas locekļi saņem pabalstu 10 EUR apmērā par katru sanāksmi, un tās priekšsēdētājs saņem pabalstu 20 EUR apmērā par katru sanāksmi.

Mediācijas komisija jo īpaši lemj par to, vai apstiprināt procedūras pieteikumus un vai iesniegtie prasījumi ir pieņemami. Tā arī apstiprina vai groza norēķinu vienošanās plānu projektus, ko tai iesniedz pēc Pārmērīgu parādsaistību informācijas un konsultāciju dienesta (turpmāk — "dienests") veiktās izmeklēšanas.

Ja sešu mēnešu laikā no brīža, kad komisija piekritusi procedūrai, ieinteresētās personas neapstiprina ierosināto plānu, komisija sagatavo ziņojumu, kurā norāda, ka norēķinu vienošanās procedūra beigusies bez rezultāta. Divu mēnešu laikā no dienas, kad minētais ziņojums publicēts reģistrā, parādnieks miertiesā pēc sava domicila var ierosināt tiesas uzraudzītas reorganizācijas procedūru. Ja parādnieks neiesniedz šādu pieteikumu norādītajā termiņā, viņš var ierosināt jaunu kolektīvās parādu atmaksas procedūru tikai tad, kad ir pagājuši divi gadi no dienas, kad ziņojums publicēts reģistrā.

Ja tiek ierosināts **tiesas uzraudzītas reorganizācijas posms**, puses tiek izsauktas uz miertiesu, kas tām prasa iesniegt visus dokumentus vai informāciju, lai varētu noskaidrot parādnieka aktīvus un/vai saistības.

Pamatojoties uz iesniegto informāciju, tiesa sagatavo reorganizācijas plānu, kurā ietver pasākumus, kas ļauj parādniekam izpildīt viņa saistības.

Tiesas sagatavotais reorganizācijas plāns ir piemērojams ne ilgāk par septiņiem gadiem, un to var apturēt tikai dažos gadījumos (jo īpaši ja parādnieks nav izpildījis savas saistības saskaņā ar reorganizācijas plānu).

3. Administrēšana

Administrēšanas procedūrā parādnieku lēmumu pieņemšanas pilnvaras tiek atsavinātas par labu administratoriem, kuriem ir uzdots veikt aktīvu uzskaiti un sagatavot reorganizācijas plānu vai aktīvu realizācijas un sadales plānu. Parādniekiem ir arī aizliegts ar savu rīcību kavēt šajā procedūrā iecelto administratoru darbu.

4. Vienošanās ar kreditoriem

Vienošanās ar kreditoriem procedūrā parādnieks nevar pārdot vai iekļāt aktīvus vai uzņemties jebkādas saistības bez deleģētā tiesneša atļaujas. Deleģētais tiesnesis veic aktīvu uzskaiti un analizē uzņēmuma stāvokli, un vajadzības gadījumā viņš var saņemt ekspertu palīdzību.

5 Saskaņā ar kādiem nosacījumiem var izmantot ieskaitu?

Dažādās iepriekš minētās procedūras neizbeidz kreditoru priekšrocību prasījumus, izņemot vienošanās ar kreditoriem procedūru.

1. Vienošanās ar kreditoriem

Kreditori, kas gūst labumu no mantiskām garantijām un piedalās balsošanā, zaudē savu priekšrocību kreditora statusu (1886. gada 14. aprīļa likuma 10. pants).

2. Bankrots

“Attiecībā uz bankrotu saskaņā ar iedibināto judikatūru pēc bankrota rīkojuma izdošanas likumisks, tiesas uzdots ieskaits vai ieskaits pēc vienošanās vairs nav iespējams, pat ne starp iepriekš pastāvošiem prasījumiem, ja tiem līdz attiecīgajam brīdim nav piemītusi kāda no minētajām trīs iezīmēm, proti, likviditāte, maksājamība vai aizstājamība. Lai gan bankrota rīkojums šajā ziņā var liegt jebkādu likumisku ieskaitu, nevajadzētu secināt, ka tas notiek absolūti vai ar atpakaļejošu spēku. Bankrota rīkojums neskar **likumisko ieskaitu**, ja pirms bankrota procedūras ierosināšanas ir izpildīti attiecīgie nosacījumi. Apelācijas tiesa (*Cour d'appel*) ir nospriedusi ka “*aizdomu periods neaizliedz šāda veida ieskaitu. Likumisks ieskaits ir iespējams, neraugoties uz maksājumu izbeigšanu. Tā nav parādnieka darbība, jo šāds ieskaits notiek, viņam to nezina; Komerckodeksa 445. pants uz neattiecas uz šo aspektu.*”

Attiecībā uz **tiesas uzdotu ieskaitu** — to nevar uzdot pēc kolektīvās procedūras ierosināšanas. Tomēr šādu ieskaitu var veikt aizdomu periodā, ja vien attiecīgais rīkojums ir kļuvis galīgs (nav pārsūdzams). Šādā gadījumā ieskaits var būt spēkā tikai no rīkojuma dienas.

Attiecībā uz **ieskaitu pēc vienošanās** — ir samērā skaidrs, ka to nevar veikt pēc kolektīvās procedūras ierosināšanas. Turklāt to nevar veikt aizdomu periodā, jo saskaņā ar Komerckodeksa 445. pantu to uzskata par netipisku norēķinu metodi, ko sankcionē spēkā neesība [1].”

Tomēr būtu jānorāda, ka 2005. gada 5. augusta Likumā par finanšu garantijām (*loi du 5 août 2005 sur les garanties financières*) ir paredzēti īpaši izņēmumi attiecībā uz iepriekš aprakstītajiem noteikumiem, piemēram, saistībā ar vienošanos par ieskaitu, ko puses var noslēgt maksātnespējas procedūras ierosināšanas dienā (vai pat vēlāk — skatīt 2005. gada 5. augusta Likuma par finanšu garantijām 18. pantu un turpmākos pantus).

3. Administrēšana

Attiecībā uz administrēšanu, vienošanos ar kreditoriem vai maksājumu apturēšanu ieskaitu nevar veikt pēc tam, kad parādnieki ir zaudējuši tiesības brīvi īstenot savas tiesības un rīkoties ar saviem aktīviem.

---

[1] “*La compensation comme garantie d'une créance sur un débiteur en faillite*”, Pierre HURT, J. T., 2010. gads, 30. lpp.

6 Kā maksātnespējas procedūra ietekmē spēkā esošus līgumus, kuros parādnieks ir līgumslēdzēja puse?

Viena no galvenajām problēmām, kas pilnvarotajām personām rodas pēc bankrota procedūras ierosināšanas, ir saistīta ar līgumiem, kas noslēgti, pirms izdots bankrota rīkojums. Izņemot darba līgumus, kuru darbība tiek automātiski izbeigta dienā, kad izdod bankrota rīkojumu (Darba kodeksa (*Code du travail*) 121. pants), tradicionāli tiek uzskatīts, ka noslēgtie līgumi turpina būt spēkā, līdz to darbību izbeidz pilnvarotā persona.

Izlemjot, vai šādi līgumi būtu īslaicīgi jāpatur spēkā, pilnvarotajai personai ir jāizsver iesaistīto personu intereses. Ja līgumā ir ietvertas klauzulas, kas nosaka, ka līguma darbība tiek izbeigta, ja kādu no pusēm pasludina par bankrotējušu, būtu jāizlemj, vai pilnvarotā persona plāno apstrīdēt šādu klauzulu piemērojamību (paturot prātā, ka šo klauzulu spēkā esība ir diskutējama; piemēram, Beļģijā komercietelpu nomas kontekstā šādas klauzulas uzskata par spēkā neesošām).

Principā jebkurā gadījumā izvēle, vai šādu līgumu darbību izbeigt vai turpināt, ir vienīgi pilnvarotās personas ziņā. Ja otra līgumslēdzēja puse to apstrīd, atsaukdams uz līguma darbības automātisku izbeigšanu bankrota dēļ, pastāv varbūtība, ka pret pilnvaroto personu tiks ierosināta tiesvedība, kuras iznākums ir neskaidrs, un ka radīsies jaunas izmaksas saistībā ar maksātnespējīgā parādnieka mantu [1].

---

[1] Avoti: “*Les procédures collectives au Luxembourg*”, Yvette HAMILIUS un Brice HELLINCKX (3. nodaļas autori), Editions Larcier, 2014. gads, 86. lpp.

7 Kā maksātnespējas procedūra ietekmē procedūras, ko sākuši individuāli kreditori (izņemot tiesvedībā esošas lietas)?

1. Vienošanās ar kreditoriem, bankrota, maksājumu apturēšanas un administrēšanas procedūras

Vienošanās ar kreditoriem, bankrota, maksājumu apturēšanas un administrēšanas procedūrās izpildes pasākumus pret komersantiem un to aktīviem aptur. Tomēr neviena no Lielhercogistē piemērojamām tiesību normām neliedz kreditoriem veikt pasākumus, kuru mērķis ir saglabāt sava parādnieka aktīvus.

Visās minētajās procedūrās parādnieki vairs nevar brīvi rīkoties ar saviem aktīviem. “No bankrota rīkojuma izdošanas līdz procedūras slēgšanai nav likumīgi iespējams ierosināt tiesvedību tikai pret bankrotējušo parādnieku saistībā ar aktīviem, kas ir daļa no viņa kā maksātnespējīgā parādnieka mantas” (*Lux.* 1935. gada 12. janvāris, 14. rindkopa, 27. lpp.). “Kreditori, kam nav nodrošinājuma, un kreditori, kam ir vispārējs priekšrocību prasījums, bankrota procedūras laikā nevar prasīt rīkojuma izdošanu pret bankrotējušo parādnieku un pat ne pret pilnvaroto personu, un vienīgais veids, kā viņi var rīkoties, ir iesniegt prasījumu vai celt prasību par viņu prasījuma atzīšanu” (*Cass.* 1997. gada 13. novembris, 3030. rindkopa, 265. lpp.).

Tomēr konkrētos gadījumos var veikt atsavināšanas darbības ar komercietas deleģētās personas atbalstu (attiecībā uz maksājumu apturēšanu vai administrēšanu).

Turklāt no bankrota rīkojuma izdošanas brīža parādi, kuru samaksas termiņš nav iestājies, kļūst par maksājamiem parādiem, un tiek pārtraukta procentu piemērošana.

2. Pārmērīgas parādsaistības

Attiecībā uz kolektīvo parādu atmaksu Mediācijas komisijas lēmums apstiprināt parādnieka pieteikumu automātiski aptur jebkādas izpildes pasākumus pret parādnieka aktīviem, izņemot pasākumus, kas saistīti ar uzturēšanas pienākumiem, kā arī pārtrauc procentu piemērošanu un parādus, kuru samaksas termiņš nav iestājies, padara par maksājamiem parādiem.

Ja norēķinu vienošanās posms beidzas bez rezultāta, mirtiesa, kurā tiks izskatīts attiecīgais posms, var apturēt jebkādas izpildes pasākumus atbilstoši iepriekš izklāstītajiem nosacījumiem.

8 Kā maksātnespējas procedūra ietekmē tādu procedūru turpināšanu, kas ir tiesvedībā maksātnespējas procedūras sākšanas brīdī?

Tiesvedību, kas jau norisinās, kad tiek ierosināta maksātnespējas procedūra, var likumīgi turpināt pilnvarotā persona, kas rīkojas šādā statusā. Tomēr pieteikuma iesniedzējiem šādos gadījumos ir jālegalizē procedūra, piesaistot pilnvaroto personu, kurai ir ekskluzīvas pilnvaras likumīgi pārstāvēt bankrotējušo parādnieku.

Ja lieta kļūst parādniekam nelabvēlīga, kreditori, kuri ierosinājuši procedūru pirms bankrota, saņem nodrošinājumu, ko viņi var izmantot likvidācijā. Tomēr šādu nodrošinājumu nevar likt samaksāt piespiedu kārtā, jo bankrota rīkojuma rezultātā parādniekam tiek atņemtas tiesības administrēt jebkādas aktīvus.

9 Kādas galvenās iezīmes raksturo kreditoru dalību maksātnespējas procedūrā?

1. Bankrots

Paziņojumu par bankrotu publicējot vienā vai vairākos laikrakstos, ko izdod Luksemburgā, kreditori tiek informēti, ka to parādnieks ir bankrotējis. Tad kreditoriem ir jāiesniedz savi prasījumi kopā ar saviem nodrošinājumiem par komercietām atbildīgās rajona tiesas kancelejā, bankrota rīkojumā noteiktajā termiņā. Tiesas lietvedis reģistrē prasījumus un izsniedz kvīti.

Prasījumu deklarācijas ir jāparaksta, un tajās jānorāda kreditoru uzvārdi, priekšvārdi, profesijas un adreses, kā arī prasījuma summa, prasījuma iesniegšanas iemesli, kā arī visas ar prasījumu saistītās garantijas vai nodrošinājumi. Tad dažādie iesniegtie prasījumi tiek pārbaudīti pilnvarotās personas, bankrotējušā parādnieka un oficiālā maksātnespējas administratora klātbūtnē.

Šajā procedūrā, ja ir kādi strīdi, kreditorus var izsaukt uz tiesu, lai viņi pretējo pušu noplatināšanā izskaidrotu sīkāk savu prasījumu un tā būtību vai precīzu summu.

Ja pilnvarotā persona ir spējusi apzināt aktīvus, ko var sadalīt starp kreditoriem, tā uzaicina kreditorus uz kopsavilkuma sanākumi, kuras laikā kreditori var izteikt savu viedokli par sadales plānu.

Ja aktīvi ir nepietiekami, izdod rīkojumu slēgt bankrota procedūru.

Ja pilnvarotā persona neizpilda savus pienākumus par labu kreditoriem, kreditori var nosūtīt sūdzības oficiālajam maksātnespējas administratoram, kurš, ja nepieciešams, var nomainīt pilnvaroto personu.

2. Administrēšana

Administrēšanas procedūrā administratoriem sīki jāinformē kreditori par reorganizācijas vai aktīvu realizācijas plānu.

Šādā gadījumā kreditorus var uzaicināt izteikt piezīmes. Kreditoriem 15 dienu laikā no viņu informēšanas jāpaziņo reģistram, vai viņi piekrīt plānam vai iebilst pret to, un plānu nevar īstenot, ja vien to neapstiprina vairāk nekā puse kreditoru, kuru prasījumi veido vairāk nekā pusi no saistībām.

3. Vienošanās ar kreditoriem

Vienošanās ar kreditoriem procedūrā sasauc kreditoru sanākumi, lai viņi varētu apspriest deleģētā tiesneša ierosinātos vienošanās priekšlikumus. Tāpēc kreditoriem ir jāpaziņo savi prasījumi un arī jānorāda, vai viņi piekrīt vienošanās priekšlikumiem.

Tad kreditori var arī iesniegt piezīmes vienošanās apstiprināšanas sēdē. Viņi var arī pārsūdzēt vienošanās apstiprināšanas rīkojumu, ja viņi nav bijuši uzaicināti uz kreditoru sanākumi vai ir balsojuši pret vienošanās priekšlikumiem.

4. Pārmērīgas parādsaistības

Pirmajā instancē norēķinu vienošanās posmā kreditoriem jāiesniedz savi prasījumi Pārmērīgu parādsaistību informācijas un konsultāciju dienestam. Tad kreditori var aktīvi piedalīties norēķinu vienošanās plāna pieņemšanā, ko veic dienests.

Pārmērīgu parādsaistību informācijas un konsultāciju dienests tad sasauc kreditorus un izklāsta norēķinu vienošanās plānā ietvertos priekšlikumus. Vismaz 60 % kreditoru, kuru prasījumi veido 60 % visa prasījumu kopuma, tad ir jānorāda, ka viņi piekrīt norēķinu vienošanās plānam, lai to varētu uzskatīt par apstiprinātu. Ja kreditori nesniedz atbildi, uzskata, ka viņi piekrīt.

10 Kādā veidā maksātnespējas administrators drīkst izmantot vai atsavināt parādnieka mantā ietilpstošus aktīvus?

Bankrota procedūrā pilnvarotās personas pārstāv gan bankrotējušo personu, gan viņas kreditoru kopumu. Šādā divkāršā statusā pilnvarotās personas ne tikai ir atbildīgas par bankrotējušās personas aktīvu administrēšanu, bet ir arī pilnvarotas kā prasītāji vai atbildētāji uzraudzīt visas prasības, kurās ir prasīts saglabāt aktīvus, kas jāizmanto kā nodrošinājums kreditoriem, un arī atgūt vai palielināt šādus aktīvus kreditoru kopīgās interesēs (Apelācijas tiesa, 1880. gada 2. jūlijs, 2. rindkopa, 49. lpp.).

Pilnvarotā persona var ierosināt jebkādas prasības attiecībā uz kreditoru kopējo nodrošinājumu, kas sastāv no bankrotējušā parādnieka aktīviem, t. i., prasības par minēto aktīvu atgūšanu, aizsardzību vai likvidāciju (Apelācijas tiesa, 2015. gada 25. februāris. 37. rindkopa, 483. lpp.).

Attiecībā uz noslēgtiem līgumiem pēc bankrota rīkojuma izdošanas pilnvarotajai personai ir jāizlemj, vai to darbība būtu jāizbeidz, vai arī — ja ar tiem var tikt atbrīvoti aktīvi — būtu labāk, ja tie turpinātu būt spēkā, lai vēlāk izpildītu bankrotējušā parādnieka saistības.

11 Kādi prasījumi jāizvirza pret maksātnespējīgā parādnieka mantu un kādas darbības tiek veiktas ar prasījumiem, kuri rodas pēc maksātnespējas procedūras sākšanas?

Visiem kreditoriem jāpaziņo savi prasījumi neatkarīgi no prasījuma veida un no tā, vai kreditoriem ir priekšrocību prasījums. Tomēr izņēmums šajā procedūrā ir prasījumi, kas izriet no īpašuma, t. i., prasījumi, kas tiek izvirzīti vēlāk un bankrota procedūras interesēs (piemēram, par pilnvarotās personas izmaksām, nomas maksu, kas jāmaksā pēc bankrota rīkojuma izdošanas, u. c.).

Prasījumus, kas celti saistībā ar īpašumu pēc maksātnespējas procedūras ierosināšanas un ir bankrota administrēšanas vai konkrētu bankrotējušā uzņēmuma darbību turpināšanas rezultāts, izpilda pirms pārējo aktīvu sadalīšanas starp kreditoru kopumu. Tāpēc prasījumus, kas celti saistībā ar īpašumu, visos gadījumos izpilda pirms citu kreditoru prasījumiem.

12 Kādi noteikumi reglamentē prasījumu iesniegšanu, pārbaudi un atzīšanu?

1. Bankrots

Bankrota procedūrā bankrota rīkojumu publicē dažādos veidos (presē, reģistrējot komerciesā), lai informētu par situāciju bankrotējušā parādnieka kreditorus, kuri tad var pieteikties (Komerckodeksa 472. pants).

Tad kreditoriem jāiesniedz komercietišas kancelejā savs prasījums kopā ar pamatojošiem dokumentiem (Komerckodeksa 496. pants).

Veidlapa, ko kreditori var izmantot prasījuma deklarācijas iesniegšanai, ir pieejama tiešsaistē vietnē <https://justice.public.lu/fr/creances/declaration-creance.html>.

Prasījumus pārbauda pilnvarotā persona, kura atbild par likvidāciju un kura prasījumus var apstrīdēt (Komerckodeksa 500. pants).

Katru iesniegto prasījumu, kas tiek apstrīdēts, nodod tiesai.

Tomēr, ja ir jebkādi strīdi, kas, ņemot vērā to priekšmetu, nav par komercietībām atbildīgās rajona tiesas kompetencē, tos nodod kompetentajai tiesai, kas pieņem lēmumu pēc būtības. Šādus prasījumus nodod arī par komercietībām atbildīgajai rajona tiesai, lai tā izdotu rīkojumu saskaņā ar 504. pantu, nosakot summas, kādas attiecīgie kreditori par tiem var pieprasīt vienošanās apspriežu kontekstā (502. pants).

2. Vienošanās ar kreditoriem

Vienošanās ar kreditoriem procedūrā parādniekam, kurš iesniedz pieteikumu par vienošanos, pieteikumā ir jānorāda kreditoru identitāte un adreses un to prasījumu summas (1886. gada 14. aprīļa likuma 3. pants).

Kreditorus informē, nosūtot viņiem ierakstītu vēstuli (1886. gada 14. aprīļa likuma 8. pants), kurā viņus uzaicina piedalīties vienošanās sanāksmē.

Uzaicinājumu arī publicē presē.

Vienošanās sanāksmē kreditori paziņo savu prasījumu summas.

Kā norādīts iepriekš, kreditori, kuru prasījumi ir nodrošināti ar mantiskām garantijām un piedalās balsošanā, zaudē savu priekšrocību kreditora statusu (1886. gada 14. aprīļa likuma 10. pants).

3. Maksājumu apturēšana

Maksājumu apturēšanas procedūrā parādniekam ir arī jāiesniedz kreditoru saraksts, kurā norādīti kreditoru vārdi, viņu prasījumu summas un viņu adreses.

Kreditorus uzaicina uz sanāksmi, nosūtot viņiem ierakstītu vēstuli (Komerckodeksa 596. pants) un publicējot paziņojumu presē.

Sanāksmes laikā kreditoriem ir jāpaziņo savu prasījumu summas (Komerckodeksa 597. pants).

4. Administrēšana

Administrēšanas procedūrā nav atsevišķas prasījumu iesniegšanas un apstiprināšanas procedūras. Parādniekiem savos pieteikumos tiesai ir jānorāda kreditoru identitāte.

Vēlāk tiesa attiecīgos kreditorus informē par reorganizācijas vai aktīvu realizācijas plānu, ko sagatavojuši tiesas ieceltie administratori.

5. Pārmērīgu parādsaistību procedūra

Viena mēneša laikā no kolektīvās parādu atmaksas paziņojuma publicēšanas reģistrā parādnieka, kuram ir pārmērīgas parādsaistības, kreditoriem ir jāiesniedz **savi prasījumi Pārmērīgu parādsaistību informācijas un konsultāciju dienestā**.

Prasījuma deklarācijai jāatbilst 6. un 7. pantam Lielhercogistes 2014. gada 17. janvāra Noteikumos, ar ko īsteno 2013. gada 8. janvāra Likumu par pārmērīgām parādsaistībām (*règlement grand-ducal du 17 janvier 2014 portant exécution de la loi du 8 janvier 2013 concernant le surendettement*).

Ir pieejama [deklarācijas veidlapa](#), ko kreditori var izmantot.

Mediācijas komisija izvērtē, vai prasījumi ir pieņemami.

13 Kādi noteikumi regulē ieņēmumu sadali? Kā nosaka prasījumu un kreditoru tiesību hierarhiju?

Bankrota tiesību pamatprincips nosaka, ka katram kreditoram jāsaņem identiska daļa, kas ir proporcionāla viņa prasījuma summai.

Dažiem kreditoriem, kam ir nodrošinājums vai priekšrocību prasījums, daļu izmaksā kā pirmajiem.

Priekšrocību kreditorus sarindo tiesiskā kārtībā, kas ir sabiedriskā kārtība (namīpašnieki, hipotēku devēji, kreditori ar darījumdarbības kapitāla nodrošinājumiem un jo īpaši valsts kase tās visplašākajā nozīmē).

Parasti pilnvarotā persona pamatojas uz Civilkodeksa (*Code civil*) 2096.–2098., 2101. un 2102. pantu.

Pilnvarotajai personai ir jāpārbauda katrs prasījums, pamatojoties uz tiesību aktiem un judikatūru.

Neto aktīvi, kas ir pieejami kreditoriem bez nodrošinājuma, ir jāsadala proporcionāli saskaņā ar Komerckodeksa 561. panta pirmo daļu.

Tiklīdz pilnvarotā persona ir noskaidrojusi tiesas noteikto maksājumu summu, sarindojusi priekšrocību kreditorus un uzzinājusi atlikušo summu, kas jāsadala starp kreditoriem bez nodrošinājuma, viņa sagatavo aktīvu sadales plānu, ko iesniedz pirmajā instancē oficiālajam maksātnespējas administratoram. Saskaņā ar Komerckodeksa 533. pantu pilnvarotā persona, nosūtot ierakstītu vēstuli, kam pievieno aktīvu sadales plāna kopiju, uzaicina visus kreditorus uz kopsavilkuma sanākumi.

Tiesas ierēdnim vai publicējot paziņojumu kādā no Luksemburgas laikrakstiem, ir jāinformē bankrotējušais parādnieks par minēto sanākumi.

Pilnvarotā persona kopsavilkuma sanāksmes protokolu, pamatojoties uz aktīvu sadales plānu, iesniedz oficiālajam maksātnespējas administratoram un tiesas lietvedim, lai viņi to parakstītu, ja vien pilnvarotās personas kopsavilkuma sanākumi neapstrīd kāds no kreditoriem.

Pēc kopsavilkuma sanāksmes pilnvarotā persona veic maksājumus kreditoriem.

14 Kādi ir maksātnespējas procedūras izbeigšanas nosacījumi un sekas (jo īpaši, to izbeidzot ar mierizlīgumu)?

1. Bankrots

Bankrota procedūrā, kad ir veikti maksājumi, pilnvarotā persona var iesniegt pieteikumu par procedūras slēgšanu, un pēc tam tiek izdots slēgšanas rīkojums, ar kuru — kā liecina rīkojuma nosaukums — bankrota procedūra tiek slēgta.

Saskaņā ar Komerckodeksa 536. pantu kreditori vairs nevar izvirzīt pretenzijas pret bankrotējušajiem parādniekiem, kuri nav krimināllietā pasludināti par bankrotējušiem nolaidības vai krāpniecisku darbību dēļ, izņemot, ja parādnieku finanšu stāvoklis uzlabojas septiņu gadu laikā no dienas, kad procedūra slēgta aktīvu nepietiekamības dēļ.

Saskaņā ar Komerckodeksa 586. pantu bankrotējušie parādnieki, kuri pilnā apmērā samaksā parādā esošās pamatsummas, procentus un izmaksas, var tikt atbrīvoti no parādsaistībām, iesniedzot attiecīgu pieteikumu Augstākajai tiesai (*Cour supérieure de justice*).

2. Vienošanās ar kreditoriem, maksājumu apturēšana, administrēšana

Vienošanās ar kreditoriem, maksājumu apturēšanas un administrēšanas procedūrās ar tiesas lēmumu apstiprināt attiecīgo pasākumu procedūra tiek izbeigta.

Tiesa var piespriest bankrotējušajam parādniekam civilsodu vai kriminālsodu.

Ja tiesa konstatē, ka bankrotu izraisījis bankrotējušā parādnieka izdarīts nopietns un klajš pārkāpums, tā var aizliegt bankrotējušajam parādniekam īstenot darījumdarbību tieši vai ar citas personas starpniecību. Šāds aizliegums attiecas arī uz tāda amata ieņemšanu, kas saistīts ar lēmumu pieņemšanas pilnvarām uzņēmumā.

Citi civilsodi — komercuzņēmumu bankrota gadījumā — ir iespēja attiecināt bankrotu arī uz uzņēmumu direktoriem un iespēja piemērot pasākumus, pamatojoties uz Civilkodeksa 1382. un 1383. pantu (vispārējā juridiskā atbildība) un Komercuzņēmumu likuma (*loi sur les sociétés commerciales*) 59. un 192. pantu.

Bankrotējušajam parādniekam var piemērot arī kriminālsodus (bankrota krimināllietās).

Vienošanās ar kreditoriem procedūrā personām, kuras gūst labumu no šīs procedūras, ir jāizpilda savas saistības pret kreditoriem, ja šo personu finanšu stāvoklis uzlabojas (25. pants 1886. gada 14. aprīļa Likumā par vienošanos ar kreditoriem, lai novērstu bankrotu).

Vienošanās ar kreditoriem neietekmē šādus parādus:

- nodokļi un citas valsts nodevas;
- prasījumi, kas nodrošināti ar priekšrocību tiesībām, hipotēkām vai nodrošinājumu;
- prasījumi saistībā ar uzturēšanu.

15 Kādas ir kreditoru tiesības pēc maksātnespējas procedūras izbeigšanas?

Pēc maksātnespējas procedūras slēgšanas, ja ir pieejami aktīvi, kreditori saņem pilnas summas vai summas, kas ir proporcionālas to prasījumiem, saskaņā ar slēgšanas rīkojumā apstiprinātajiem sadales nosacījumiem.

Kreditori vairs nevar izvirzīt pretenzijas pret bankrotējušajiem parādniekiem, kas nav krimināllietā pasludināti par bankrotējušiem nolaidības vai krāpniecisku darbību dēļ, izņemot, ja parādnieku finanšu stāvoklis uzlabojas septiņu gadu laikā no dienas, kad izdots rīkojums, ar kuru slēdz bankrota procedūru.

Kreditori var arī celt prasību, pamatojoties uz Civilkodeksa 1382. un 1383. pantu, lai pieprasītu bankrotējušā parādnieka direktoru vispārējo juridisko atbildību, vai prasību, pamatojoties uz Komerccuņņēmumu likuma 59. un 192. pantu (administratoru un vadītāju atbildība viņu pilnvaru īstenošanā).

16 Kurš sedz maksātnespējas procedūrā radušās izmaksas un izdevumus?

Ar bankrota pieteikumu saistītās izmaksas iekļauj maksātnespējīgā parādnieka mantas izmaksās.

Tā kā šīs izmaksas rodas bankrota procedūras interesēs, tās sedz no bankrota aktīviem, pirms pilnvarotā persona sadala atlikušos aktīvus dažādajiem kreditoriem.

1893. gada 29. marta Likuma par juridisko palīdzību un deficīta procedūru (*loi du 29 mars 1893 concernant l'assistance judiciaire et la procédure en débet*) 1. un 2. pantā ir noteiktas dažādās izmaksas, kas var rasties maksātnespējas procedūrai vajadzīgo formalitāšu kārošanā, un kārtība šādu izmaksu segšanai, ja ir aktīvu nepietiekamība.

Kompetentā rajona tiesa nosaka pilnvarotās personas nodevas, pamatojoties uz Lielhercogistes 2003. gada 18. jūlija noteikumiem (*règlement grand-ducal du 18 juillet 2003*).

Pilnvarotajai personai ir jāiesniedz par komercietām atbildīgajai rajona tiesai izmaksu un nodevu pārskats, pamatojoties uz atgūtajiem aktīviem.

Komerckodeksa 536-1. panta otrajā daļā ir paredzēts, ka izmaksas un nodevas saistībā ar bankrota procedūrām, kas slēgtas aktīvu nepietiekamības dēļ, avansā sedz Netiešo nodokļu birojs (*Administration de l'Enregistrement*), ievērojot nosacījumus, kas paredzēti 1893. gada 29. marta Likumā par juridisko palīdzību un deficīta procedūrām.

17 Kādi noteikumi reglamentē kreditoru kopumam kaitējošu juridisku aktu spēkā neesību, atzīšanu par spēkā neesošiem vai neizpildāmību?

1. Bankrots

Bankrota rīkojumā var noteikt bankrotējušā parādnieka maksājumu izbeigšanas datumu, kas ir pirms rīkojuma izdošanas datuma. Tomēr šis datums nevar būt vairāk nekā sešus mēnešus pirms rīkojuma datuma.

Lai aizsargātu kreditoru intereses, laikposmu no maksājumu izbeigšanas līdz rīkojuma izdošanai uzskata par "**aizdomu periodu**".

Konkrētas darbības, ko veic pirms šā perioda, ja tās var kaitēt kreditoru tiesībām, tiks uzskatītas par **spēkā neesošām**. Tās jo īpaši ir:

- Jebkādas darbības saistībā ar kustamo vai nekustamo īpašumu, ko bankrotējušais parādnieks pārdevis bez peļņas vai apmaiņā pret maksājumu, ja pārdošanas cena ir acīmredzami daudz zemāka nekā attiecīgā īpašuma vērtība;
- visi maksājumi skaidrā naudā vai ar pārskaitījumu, veicot pārdevumu, ieskaitu vai citu norēķinu veidu, par parādiem, kuriem vēl nav iestājies samaksas termiņš;
- visi maksājumi, kas nav veikti skaidrā naudā vai izmantojot komerciālus instrumentus, par parādiem, kuriem iestājies samaksa termiņš;
- jebkura hipotēka vai jebkuras citas īpašuma tiesības, ko parādnieks piešķīris par parādiem, par kuriem līgums noslēgts pirms maksājumu izbeigšanas.

Tomēr attiecībā uz citām darbībām spēkā neesības princips nav automātiski piemērojams.

Tas nozīmē, ka aizdomu periodā veiktus konkrētus **bankrotējušā parādnieka maksājumus** par parādiem, kuriem iestājies samaksas termiņš, un jebkādas citas darbības, kas veiktas apmaiņā pret maksājumu, var tikt atzītas pat spēkā neesošām, ja tiek pierādīts, ka trešās personas, kas saņēmušas maksājumus vai veikušas sarunas ar bankrotējušo parādnieku, **zināja par maksājumu izbeigšanu**.

Ja kreditors zina, ka parādnieks nevar izpildīt saistības, viņš nedrīkst prasīt, lai viņam piešķir priekšrocību režīmu, tādējādi kaitējot vispārējam kreditoru kopumam.

 Hipotēkas un priekšrocību tiesības, kas likumīgi iegūtas, var reģistrēt līdz bankrota rīkojuma izdošanas dienai. Tomēr tiesības, kas reģistrētas **10 dienu laikā pirms maksājumu izbeigšanas datuma** vai vēlāk, var pasludināt par spēkā neesošām, ja no hipotēkas darījuma noslēgšanas dienai līdz reģistrācijas dienai pagājušas vairāk nekā 15 dienas.

Visbeidzot, jebkuras **darbības, kas īstenošanas, vai maksājumus, kas veikti, krāpjot kreditorus**, t. i., parādniekam pilnīgi apzinoties, kādu kaitējumu tas nodarīs kreditoram (piemēram, samazinot savu mantu, neievērojot prasījumu sarindojumu utt.), uzskata par spēkā neesošiem neatkarīgi no to īstenošanas vai veikšanas dienas.

Aizdomu perioda jēdzienu nepiemēro attiecībā uz **finanšu garantiju līgumiem** vai uz **nākotnes prasījumiem, kas nodoti vērtspapīrošanas struktūrai**.

2. Vienošanās ar kreditoriem

Vienošanās ar kreditoriem procedūrā parādnieki nevar nedz nodot vai ieņemt aktīvus, nedz uzņemties jebkādas saistības bez deleģētā tiesneša atļaujas.

3. Administrēšana

No dienas, kad tiek pieņemts lēmums par deleģētā tiesneša iecelšanu uzņēmuma aktīvu uzskaites veikšanai, komersants nevar nodot kustamā kapitāla aktīvus, noteikt to nodrošinājumus vai hipotēkas, uzņemties par tiem saistības vai saņemt šādus aktīvus bez deleģētā tiesneša atļaujas; pretējā gadījumā šīs darbības var tikt atzītas par spēkā neesošām.

Būtu arī jānorāda, ka tiesību aktos par administrēšanu ir paredzēti kriminālsodi komersantiem, kuri ir slēpuši daļu savu aktīvu, uzrādījuši pārmērīgi lielu savu saistību vērtību vai piesaistījuši kreditorus, kuru prasījumu summas ir pārmērīgi lielas.

4. Pārmērīgas parādsaistības

Attiecīgā gadījumā tiesnesis var iecelt personas, kuras atbild par sociālās, izglītības vai finanšu pārvaldības palīdzības sniegšanu, lai nodrošinātu, ka tā parādnieka ienākumu daļa, kas nav iedalīta parādu atmaksāšanai, tiek izmantota paredzētajiem mērķiem.

Šīs personas, veicot savu darbu, ir pilnvarotas veikt jebkādus pasākumus, kuru mērķis ir novērst minētās ienākumu daļas novirzīšanu no tās dabiskā mērķa vai kaitējumu parādnieka mājsaimniecības interesēm.

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lapa atjaunināta: 24/05/2019